

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра хірургічної стоматології та клінічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан стоматологічного факультету
проф. Євген КОСТЕНКО
«29» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДІАТРІЯ

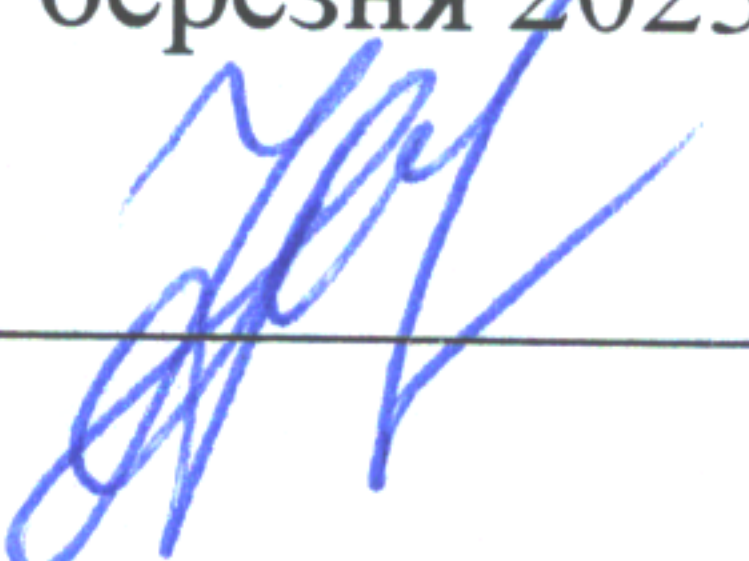
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	обов'язкова ОК. 37
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Педіатрія**» для здобувачів вищої освіти галузі знань
22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія освітньої програми **Стоматологія**.

Розробники: Гема-Багіна Наталія Миколаївна, к.мед.н., доцент.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **хірургічної стоматології та клінічних дисциплін**
протокол №10 від «10» березня 2023 р.

Завідувач кафедри доц. Гема-Багіна Н.М.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету
протокол №8 від «21» березня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії
стоматологічного факультету

проф. Клітинська О.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма Навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4-й	-
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5	7-й	-
	Лекції:	
	10	-
	Практичні (семінарські):	
	30	-
Вид підсумкового контролю: диф. залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	50	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: набуття загальних та фахових компетенцій для досягнення програмних результатів навчання з найбільш поширених соматичних захворювань у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, анатомії людини, нормальної фізіології, гістології, цитології та ембріології, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, радіології.

Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, втручань та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності спеціальності:

- ФК1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
- ФК2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- ФК3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- ФК7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- ФК8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- ФК11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
- ФК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- ФК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педіатрії» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 09. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 16. Клінічна анатомія та оперативна хірургія
- ОК 17. Пропедевтика внутрішньої медицини
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 21. Фармакологія
- ОК 26. Внутрішня медицина (у тому числі інфекційні хвороби та епідеміологія, клінічна фармакологія)
- ОК 27. Хірургія (у тому числі онкологія та нейрохірургія)
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Педіатрія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Визначати тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами	ПРН 10

Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 13
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Педіатрія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати:	ПРН 2
▪ Проводити клінічне обстеження різних органів та систем у здорових і хворих дітей.	ПРН 3
▪ Аналізувати вікові особливості функцій організму.	ПРН 4
▪ Робити висновок про фізичний та психомоторний розвиток дітей різного віку.	ПРН 5
▪ Збирати анамнез вигодовування дитини грудного віку та оцінювати його.	ПРН 10
▪ Розрахувати добовий та разовий об'єм їжі дитині залежно від віку немовляти.	ПРН 13
▪ Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку.	ПРН 14
▪ Аналізувати типову клінічну картину та основні синдроми ураження дихальної, серцево-судинної, травної, сечової систем у дітей.	ПРН 16
▪ Складати план обстеження і трактувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання.	ПРН 17
▪ Демонструвати володіння принципами лікування і профілактики найбільш поширених захворювань дитячого віку.	ПРН 18
▪ Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та	

<p>демонструвати володіння навичками первинної реанімації новонародженого.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених дитячих та дитячих інфекційних захворювань. ▪ Проводити комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання і володіти принципами імунопрофілактики інфекційних захворювань у дітей. ▪ Демонструвати морально-деонтологічні та субординаційні принципи медичного фахівця. <p>вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зібрати анамнез у дітей. 2. Оцінка загального стану дитини. 3. Оцінка фізичного розвитку дитини. Антропометричні вимірювання. 4. Оцінка психомоторного розвитку дитини. 5. Провести контрольне годування дитини першого року життя. 6. Вміння розрахувати добовий об'єм їжі для немовляти, визначити режим харчування. 7. Скласти раціон харчування здоровій дитині першого року життя. 8. Уміти призначити раціон харчування дитині, хворій на гіпотрофію. 9. Розрахувати дозу вітаміну Д для лікування та профілактики рахіту. 10. Визначати симптоми ураження мозкових оболонок у дітей. 11. Визначати симптоми порушення координації руху у дітей. 12. Оволодіння особливостями методики дослідження шкіри і підшкірної клітковини, кісткової і м'язової систем у дітей. 13. Визначати частоту дихання у дітей, оцінювати її залежно від віку. 14. Проводити порівняльну перкусію легень та оцінювати її результати. 15. Визначати нижні межі легень у дітей, оцінювати їх залежно від віку. 16. Оволодіння методом аускультатії легень. 17. Визначати пульс, артеріальний тиск та оцінювати отримані результати. 18. Визначення відносних та абсолютних меж серця у дітей і їх оцінка залежно від віку. 19. Оволодіння методом аускультатії серця. 20. Пальпувати печінку, селезінку і відрізки кишок у дітей. 21. Пальпувати нирки, сечовий міхур, визначати симптом Пастернацького у дітей. 22. Уміти оцінити результати загального аналізу крові та сечі, сечі за Нечипоренком, проби за Зимницьким, копрограми, проб на активність запального процесу при соматичних захворюваннях у дітей. 23. Оцінка дослідження на тривалість кровотечі та швидкість зсідання крові, даних коагулограми у дітей. 24. Уміти оцінити результати рентгенівського дослідження органів грудної клітки при пневмоніях та їх ускладненнях у дітей. 25. Вміння проводити пероральну регідрацію дітей при ексикозі. 26. Проведення первинного туалету новонародженого. 27. Оцінка тяжкості асфіксії за шкалою Апгар. 28. Невідкладна допомога при асфіксії новонародженого. 29. Уміти надати невідкладну допомогу при рахітогенній тетанії. 30. Уміти надати невідкладну допомогу при судомах у дітей. 31. Уміти надати невідкладну допомогу при гіпертермії у дітей. 32. Уміти надати невідкладну допомогу при дихальній недостатності. 33. Уміти надати невідкладну допомогу при астматичному статусі. 34. Уміти надати невідкладну допомогу при набряку легень. 	<p>ПРН 19</p> <p>ПРН 20</p> <p>ПРН 21</p> <p>ПРН 23</p>
---	---

35. Уміти надати невідкладну допомогу при гострій судинній недостатності у дитини (запаморочення).	
36. Уміти надати невідкладну допомогу при приступі пароксизмальної тахікардії.	
37. Уміти надати невідкладну допомогу при шлунково-кишковій кровотечі, що супроводжує виразкову хворобу.	
38. Уміти надати невідкладну допомогу при синдромі блювоти у дітей.	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів під час практичних занять. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня магістр стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть – в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- ситуаційні задачі;
- виконання письмових завдань;
- відповіді на теоретичні питання на заняттях;
- демонстрація практичних навичок;
- групові завдання з використанням імітаційних ігор на заняттях;
- презентації результатів виконаних завдань;
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня), вирішення ситуаційних задач, письмовий теоретичний контроль, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово, усно).

Форма і вид підсумкового семестрового контролю: диференційований залік.

Семестр	Вид підсумкового контролю	Форма підсумкового контролю
7-й	залік (диференційований)	Усно

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	10	5	5	5	40 (T5+T10+T15)	100
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			
5	15	5	5	5	5	15			

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни таблиця 5.2.

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	12	24
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	24
Виконання завдань самостійної роботи	-	12
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Модульна контрольна робота	3	40
Разом	15	100

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом проведення тестового контролю знань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання практичних індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки конспектів лекцій та домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали. При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання.

Оцінка **«відмінно»** виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка **«добре»** виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка **«задовільно»** ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.4):

Таблиця 5.3. Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
-------------------	--------------------

«5»	5
«4»	4
«3»	3
«2»	2
(1 бал за знання та 1 бал – за присутність на занятті)	

Відробка пропущених практичних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль та усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем (напр., продемонструвати певний метод клінічного обстеження пацієнта).

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому та підсумковому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 1 бал. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність (таблиця 5.4):

Таблиця 5.4. Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
1	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
0,75	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
0,5	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
0,25	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за тестовий контроль на заняттях (0-2 балів), усної відповіді на теоретичні питання, оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань (0-2 балів), самостійної роботи студента (0-1 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 5 балів та 60 балів за 12 занять.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку наприкінці 7-го семестру навчання і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної

шкали у оцінці за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 5.1.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі диференційованого заліку, що передбачено робочим навчальним планом.

Під час проведення диференційованого заліку керуються наступними критеріями оцінок:

90-100 балів (А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

82-89 балів (В) заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

74-81 бал (С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

64-73 бали (D) заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

60-63 бали (E) заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

35-59 балів (FX) виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

менше 35 балів (F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фізіологічні особливості та патологічні стани у новонароджених і дітей раннього віку.

Тема 1. Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей.

Методика клінічного обстеження дітей.

Вікові особливості основних показників функціонального стану організму здорових дітей. Закономірності фізичного і нервово-психічного розвитку. Критерії оцінки загального стану хворих дітей.

Методика клінічного обстеження дітей. Схема і методика збирання анамнезу в залежності від віку дитини. Методичні особливості та техніка пальпації, перкусії, аускультатії при обстеженні дітей.

Аспекти етики і деонтології в педіатрії.

Тема 2. Новонароджена дитина.

Фізіологічні та граничні стани новонародженої дитини. Первинний туалет новонародженого. Асфіксія новонародженого, реанімаційні заходи.

Тема 3. Вигодовування та харчування здорових дітей.

Основні принципи та правила природного, змішаного, штучного вигодовування дітей. Переваги природного вигодовування. Значення основних харчових інгредієнтів для дитячого організму. Принципи раціонального харчування дітей від 1 до 3 років та старшого віку.

Тема 4. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи.

Класифікація, етіопатогенез та клінічні прояви дистрофій. Принципи дієтотерапії, медикаментозного лікування та профілактика дистрофій у дітей.

Рахіт: етіопатогенез, класифікація, клініка. Принципи профілактики та лікування. Взаємозв'язок розвитку рахіту та дистрофій і формування стоматологічної патології у дітей. Рахітогенна тетанія (спазмофілія), клінічні особливості. Невідкладна допомога при судомному синдромі.

Тема 5. Підсумковий змістовий модульний контроль №1

Змістовий модуль 2. Найбільш поширені соматичні захворювання дитячого віку.

Конкретні цілі:

- визначати етіопатогенетичні фактори найбільш поширеної соматичної патології дихальної, серцево-судинної, травної, сечової системи та системи гемостаза у дитячому віці та їх зв'язок із стоматологічними захворюваннями;
- демонструвати володіння принципами діагностики поширених соматичних захворювань;
- аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень дітей із захворюваннями дихальної, серцево-судинної, травної, сечової системи та системи гемостазу;
- скласти план лікування дітей із найбільш поширеною соматичною патологією;
- здійснювати невідкладну допомогу при дихальній, серцево-судинній недостатності, гіпертермічному синдромі, кровотечах, анафілактичному шоці у дітей;

Тема 6. Геморагічні діатези у дітей.

Геморагічні діатези у дітей. Класифікація. Клінічні особливості гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури, геморагічного васкуліту у дітей. Клініко-лабораторна діагностика, диференціальний діагноз. Принципи лікування, профілактики.

Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

Тема 7. Найбільш поширені захворювання органів дихання у дитячому віці.

Визначення. Особливості етіопатогенезу, клініки захворювань верхніх дихальних шляхів, бронхітів, пневмоній у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики.

Невідкладна допомога при стенозуючому ларингіті, обструктивному синдромі.

Взаємозв'язок захворювань органів дихання і стоматологічної патології у дітей.

Тема 8. Найбільш поширені серцево-судинні захворювання у дитячому віці.

Етіопатогенетичні та клінічні особливості запальних та незапальних захворювань серця у дітей. Неревматичні кардити, інфекційний ендокардит, гостра ревматична лихоманка, вегетативні дисфункції у дітей.

Вроджені вади серця та судин у дітей. Принципи лікування. Ускладнення.

Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності (запаморочення, колапс, шок, гостра серцева недостатність). Роль лікаря-стоматолога в профілактиці серцево-судинних захворювань у дітей.

Тема 9. Найбільш поширені захворювання органів травлення у дитячому віці.

Хронічні захворювання органів травлення у дітей. Етіопатогенез, клініка хронічного гастриту, виразкової хвороби, хронічного гепатиту у дітей. Діагностика, лікування, профілактика.

Взаємозв'язок захворювань органів травлення і стоматологічної патології у дітей.

Найбільш поширені захворювання сечової системи у дитячому віці.

Захворювання нирок та сечових шляхів у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні особливості пієлонефриту, гломерулонефриту у дітей. Принципи діагностики, лікування, профілактики.

Взаємозв'язок захворювань органів сечової системи і стоматологічної патології у дітей.

Тема 10. Підсумковий змістовий модульний контроль №2

Змістовий модуль 3. Найбільш поширені інфекційні захворювання дитячого віку.

Конкретні цілі:

- класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених дитячих інфекційних захворювань;
- планувати комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання;
- демонструвати володіння принципами імунопрофілактики інфекційних захворювань у дітей.

Тема 11. Інфекційні захворювання дитячого віку.

Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Календар щеплень.

Тема 12. Дитячі інфекційні захворювання з синдромом наскірнього висипу. **Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина** у дітей. Етіологія, епідеміологія. Клініка, діагностика. Диференційний діагноз кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини у дітей.

Тема 13. Інфекції, що супроводжуються синдромом ангіни. **Паротитна інфекція. Дифтерія. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.** Принципи лікування, комплекс протиепідемічних заходів у вогнищі інфекційного захворювання.

Тема 14. Дитячі інфекційні захворювання з фекально-оральним шляхом передачі: **ротавірусна хвороба, шигельози, сальмонельози** – етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Поняття токсикозу та ексикозу.

Тема 15. Підсумковий змістовий модульний контроль №3

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуаль на робота	самостійна робота	
7-й семестр						
Змістовий модуль 1						
<i>Фізіологічні особливості та патологічні стани у новонароджених і дітей раннього віку.</i>						
1.Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Методика клінічного обстеження дітей.	5		2			3
2.Новонароджена дитина.	5		2			3
3.Вигодовування та харчування здорових дітей	5		2			3
4.Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи	5		2			3
5.Підсумковий змістовий модульний контроль 1.	2		2			
Разом за модуль	27		10			12
Змістовий модуль 2.						
<i>Найбільш поширені соматичні захворювання дитячого віку.</i>						
6. Геморагічні захворювання у дітей	6		2			4

7. Найбільш поширені захворювання органів дихання у дитячому віці.	8	2	2			4
8. Найбільш поширені серцево-судинні захворювання у дитячому віці.	6		2			4
9. Найбільш поширені захворювання органів травлення у дитячому віці. Найбільш поширені захворювання сечової системи у дитячому віці.	6		2			4
10. Підсумковий змістовий модульний контроль 2	2		2			
Разом за модуль	28	2	10			16
Змістовний модуль 3. Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.						
11. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Календар щеплень.	8	2	2			4
12. Дитячі інфекційні захворювання з синдромом нашкірного висипу. Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина у дітей.	10	2	2			6
13. Інфекції, що супроводжуються синдромом ангіни. Паротитна інфекція. Дифтерія. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.	10	2	2			6
14. Дитячі інфекційні захворювання з фекально-оральним шляхом передачі: ротавірусна хвороба, шигельози, сальмонельози.	10	2	2			6
15. Підсумковий змістовий модульний контроль 3.	2		2			
Разом за модуль	40	8	10			22
Разом за семестр	90	10	30			50

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість
		Годин Денна
1	Фізичний і нервово-психічний розвиток дітей. Методика клінічного обстеження дітей.	2
2	Новонароджена дитина.	2
3	Вигодовування та харчування здорових дітей	2
4	Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Рахіт і його вплив на формування зубощелепної системи	2
5	Підсумковий змістовий модульний контроль 1.	2
6	Геморагічні діатези у дітей.	2
7	Найбільш поширені захворювання органів дихання у дитячому віці.	2
8	Найбільш поширені серцево-судинні захворювання у дитячому віці.	2
9	Найбільш поширені захворювання органів травлення у дитячому віці. Найбільш поширені захворювання сечової системи у дитячому віці.	2
10	Підсумковий змістовий модульний контроль 2	2
11	Інфекційні захворювання дитячого віку. Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань.	2

12	Дитячі інфекційні захворювання з синдромом нашкірного висипу. Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина у дітей.	2
13	Інфекції, що супроводжуються синдромом ангіни. Паротитна інфекція. Дифтерія. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.	2
14	Дитячі інфекційні захворювання з фекально-оральним шляхом передачі: ротавірусна хвороба, шигельози, сальмонельози.	2
15	Підсумковий змістовий модульний контроль 3.	2
	Разом	30

Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Диференційна діагностика захворювань органів дихання у дітей. Сучасні підходи до лікування. Невідкладна допомога при стенозуючому ларинготрахеїті, обструктивних синдромах.	2
2	Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Календар щеплень.	2
3	Клініко-епідеміологічні особливості, диференційний діагноз, лікування інфекційних захворювань, що супроводжуються екзантемою.	2
4	Інфекції, що супроводжуються синдромом ангіни. Паротитна інфекція. Дифтерія. Ангіна. Інфекційний мононуклеоз.	2
5	Дитячі інфекційні захворювання з фекально-оральним шляхом передачі: ротавірусна хвороба, шигельози, сальмонельози.	2
	Разом	10

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фізичний та нервово-психічний розвиток у недоношених дітей.	3
2	Особливості недоношеної новонародженої дитини.	3
3	Вигодовування та харчування недоношених дітей	3
4	Диференційна діагностика захворювань з порушеннями обміну фосфору та кальцію.	3
5	Алергічні захворювання у дітей: бронхіальна астма, алергічний риніт, atopічний дерматит. Харчова алергія.	2
6	Найбільш поширені вроджені вади розвитку серця у дітей.	2
7	Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Гостра ревматична лихоманка у дітей.	2
8	Ювенільний ідіопатичний артрит (ЮІА) та реактивні артропатії у дітей.	2
9	Функціональні та органічні захворювання шлунково-кишкового тракту у дітей	2
10	Функціональні та органічні гепатобіліарні розлади у дітей	2
11	Інфекції сечової системи у дітей. Пієлонефрит у дітей.	2
12	Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.	2
13	Імунопрофілактика дитячих інфекційних захворювань. Порушений календар щеплень.	4
14	Диференційна діагностика дитячих інфекційних та неінфекційних захворювань з синдромом нашкірного висипу.	6

15	Диференційна діагностика дитячих інфекційних та неінфекційних захворювань, що супроводжуються синдромом ангіни.	6
16	Диференційна діагностика дитячих інфекційних захворювання з фекально-оральним шляхом передачі та функціональних розладів травлення.	6
Разом		50

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Згідно договору з ТОВ «Prevention hospital», ТОВ «Prevention», ТОВ «Prevencia»
Адреса (м. Ужгород, вул. Східна 4-1).

Матеріально-технічне забезпечення:
Поліклінічно-діагностичне відділення

Кабінет №1а (ординаторська) (площа 20 м²)

Обладнаний:

1. Апарати для вимірювання артеріального тиску (Boso medicus control, Veca healthlife, F artery) – 2 шт.
2. Фонендоскопи (Rossmax, Vega) – 2 шт.
3. Термометри медичні скляні рідинні, без ртуті Paramed – 5 шт.
4. Пульсоксиметри Pulse Oximete – 2 шт
5. Стіл офісний великий для проведення нарад – 1шт
6. Стільці офісні – 10 шт
7. Шафа – 2.
8. Ноутбук (типу №1) Lenovo V15 – 1 шт
9. Принтер Samsung SCX-3400 – 1 шт
10. Сантиметрова стрічка – 1 шт
11. Ростомір дитячий – 1 шт
12. Ростомір дорослий – 1 шт
13. Електронна вага дитяча – 1 шт
14. Електронна вага доросла – 1 шт
15. Навчальний манекен дитячий – 1 шт
16. Навчальний манекен дорослий – 1 шт
17. Отоскоп KAWE PICCOLIGHT C, червоний – 1 шт.

Кабінет №6 (площа 18,6 м²).

Обладнаний:

1. Електрокардіографи Schiller AT-10 plus, Heaco. – 2 шт
2. Кушетка – 2 шт
3. Маніпуляційний столик – 2 шт
4. Стіл офісний – 2 шт
5. Стільчик офісний – 2 шт
6. Стільчик для забору крові – 1 шт
7. Холодильник – 1 шт

Кабінет №3 (площа 16,8 м²)

Обладнаний:

1. Результати ультразвукового дослідження органів (набір ультрасонограм в електронному вигляді), консультативні заключення: щитоподібної залози, легень, гепатопанкреатобіліарної зони, селезінки, лімфатичних вузлів, сечового міхура, нирок, судин верхніх та нижніх кінцівок, ший, серця продемонстровано на апараті «Versana balance VA», 2021 рік, використовуючи конвексійний, абдомінальний датчик, секторний, вагінальний. – 1 шт
2. Кушетка – 1 шт
3. Стіл офісний – 1 шт
4. Шафа – 1 шт
5. Стільці офісні – 3 шт
6. Комп'ютер персональний (монітор, системний блок, клавіатура).

Кабінет№5 (площа 16,8 м²)

Обладнаний:

1. Результати ультразвукового дослідження серця ультрасонограм в електронному вигляді), консультативні заключення продемонстровано на апараті «Vivid E9», використовуючи секторний дитячий та дорослий датчики – 1 шт
2. Кушетка – 1 шт
3. Стіл офісний – 1 шт
4. Стільці офісні – 3 шт
5. Шафа – 1 шт

Кабінет№8 ФЕГДС (площа 22,2 м²)

Обладнаний:

1. Результати фіброезофагогастродуоденоскопії (ФЕГДС) демонструються з оптичного диска за допомогою обладнання для ендоскопії (лапароскопічна стійка) – 1 шт:
 - з відеопроцесором «Olympus» Evis Exera II CV-165 – 1 шт,
 - освітлювача «Olympus» PSD-10 - 1 шт,
 - із використанням фіброгастроскопу «Olympus» - 1 шт,
 - відеоколоноскопу «Olympus» - 1 шт,
 - бронхоскоп «Fujiion» - 1 шт,
 - відсмоктувача Biomed 7A-23D- 1 шт,
 - монітор пацієнта Datex-Ohmeda – 1 шт.
2. Кушетка – 1 шт
3. Стіл офісний – 1 шт
4. Стільці офісні – 3 шт
5. Комплект меблів офісних - 1 шт

Кабінет МРТ (магнітно-резонансної томографії)(площа 42м²)

Обладнаний:

1. Результати МРТ демонструються з оптичного диска апарату магнітно-резонансної томографії 1,5 тесла Philipsintera – 1 шт.
2. Стіл офісний – 4 шт
3. Стільчик офісний – 4 шт
4. Комп'ютер персональний (монітор, системний блок, клавіатура) – 4 шт.
5. Шафи – 2 шт.

Кабінет КТ (комп'ютерної томографії)(площа 39 м²)

Обладнаний:

1. Результати КТ демонструються з оптичного диска апарату комп'ютерної томографії 64 зрізовий General Electric Lightspeed VCT – 1 шт
2. Кушетка – 1 шт
3. Стіл офісний – 3 шт
4. Стільці офісні – 3 шт

5. Шафа – 2 шт

5. Комп'ютер персональний (монітор, системний блок, клавіатура) – 2 шт.

Кабінет рентгенографії (площа 34.2 м2)

Результати демонструються з серії рентгенологічних плівок та файлів збережених на робочому столі ПК

1. Цифрова рентгендіагностична установка КРД-01 – 1 шт

Інформаційне забезпечення:

1. Навчальні посібники, підручники, навчальні таблиці, мультимедійні лекції, тексти та конспекти лекцій.

Методичні розробки для студентів з практичних занять. Збірник тестових завдань.

Електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.

2. Система електронного навчання

<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.
2. Новонароджена дитина. Догляд за новонародженим.
3. Поняття про зрілість новонародженого. Ознаки недоношеності.
4. Закономірності фізичного розвитку дітей в різні вікові періоди.
5. Психомоторний розвиток дітей, його особливості в різні періоди дитячого віку.
6. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості.
7. Асфіксія новонародженого. Етіопатогенез. Критерії діагностики. Шкала Апгар.
8. Морфологічні і функціональні особливості шкіри та підшкірної основи, кісткової та м'язової системи у дітей.
9. Основні вікові анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей та їх клінічне значення.
10. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці.
11. Основні анатомо-фізіологічні особливості органів травлення у дітей та їх клінічне значення.
12. Особливості органів сечової системи у дітей, клінічне значення.
13. Основні вікові особливості органів системи крові у дітей та їх клінічне значення.
14. Переваги природного вигодовування немовлят. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері.
15. Прикорм, підгодовування та корекція харчування.
16. Змішане і штучне вигодовування. Правила та техніка. Молочні суміші для вигодовування.
17. Семіотика гіпо-та гіпервітамінозів у дітей.
18. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Синдром кишкового токсикозу з ексикозом. Визначення ступеню та типу ексикозу.
19. Дієтотерапія, оральна регідратація, принципи інфузійної терапії при кишковому ексикозі.
20. Хронічні розлади харчування у дітей раннього віку. Профілактика дистрофій у дітей. Взаємозв'язок розвитку дистрофії та стоматологічної патології у дітей.
21. Етіопатогенез рахіту, клініко-лабораторна характеристика в залежності від перебігу та ступеня тяжкості хвороби.
22. Профілактика рахіту. Взаємозв'язок розвитку рахіту та стоматологічної патології у дітей.
23. Патогенез та клінічні прояви рахітогенної тетанії (спазмофілії).
24. Особливості клінічного перебігу гострих респіраторних інфекцій у дітей.

25. Епіглотит. Несправжній круп у дітей. Діагностика, диференційний діагноз.
26. Бронхіти у дітей, особливості клініки, діагностики.
27. Пневмонії у дітей. Класифікація, особливості клініки, діагностики.
28. Етіотропна терапія захворювань органів дихання у дітей: принципи противірусної та антибактеріальної терапії.
29. Етіопатогенетичні та клінічні особливості хронічного гастриту, гастродуоденіту та виразкової хвороби у дітей.
30. Хронічний гепатит у дітей. Класифікація, особливості клініки. Діагностика.
31. Принципи лікування та профілактики хронічних захворювань шлунку та 12-палої кишки у дітей.
32. Принципи лікування та профілактики хронічного гепатиту у дітей.
33. Етіопатогенетичні та клінічні особливості пієлонефриту у дітей. Принципи лікування і профілактики.
34. Гломерулонефрит у дітей. Етіопатогенез, клініка, лікування та профілактика.
35. Взаємозв'язок захворювання нирок та стоматологічної патології у дітей. Роль лікаря-стоматолога в профілактиці захворювань нирок у дітей.
36. Вроджені вади серця у дітей, класифікація.
37. Клініка вроджених вад серця та їх ускладнення.
38. Принципи консервативного лікування дітей з вродженими вадами серця. Диспансерний нагляд. Особливості тактики стоматологічної допомоги дітям з вродженими вадами серця.
39. Гостра ревматична лихоманка. Класифікація, клінічні прояви.
40. Неревматичний кардит, інфекційний ендокардит у дітей.
41. Принципи профілактики та лікування ревматизму, неревматичних кардитів у дітей, роль в її проведенні лікаря-стоматолога.
42. Гостра серцево-судинна недостатність у дітей. Клінічні особливості запаморочення, колапсу, шоку, ліво-та правошлуночкової недостатності.
43. Гемофілія у дітей. Клінічні прояви дефіциту факторів згортання крові. Діагноз, диференційний діагноз гемофілії. Принципи лікування. Антигемофільні препарати. Замісна терапія.
44. Тромбоцитопатії та тромбоцитопенії у дітей. Етіопатогенез. Клінічні особливості. Диференційний діагноз. Принципи лікування.
45. Етіопатогенетичні та клінічні особливості геморагічного васкуліту у дітей. Діагностика, принципи лікування, профілактики.
46. Особливості тактики стоматологічної допомоги при підвищеній кровоточивості у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.
47. Клініко-лабораторна діагностика, диференційний діагноз гемофілій, тромбоцитопатій, тромбоцитопеній, геморагічного васкуліту у дітей.
48. Інфекційні захворювання у дітей. Принципи профілактики. Календар профілактичних щеплень.
49. Кір у дітей. Етіологія, патогенез, епідеміологія. Клініка, діагностика, диференційний діагноз. Ранні симптоми кору. Принципи лікування кору. Профілактика. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.
50. Краснуха у дітей. Етіологія, епідеміологія, клінічні прояви. Диференційний діагноз. Лікування, профілактика.
51. Вітряна віспа у дітей. Етіопатогенез, епідеміологія. Клініка, диференційний діагноз. Лікування, профілактика.
52. Скарлатина у дітей. Етіопатогенез, епідеміологія. Клініка, діагностика, диференційний діагноз. Ускладнення скарлатини. Принципи лікування, профілактики.
53. Паротитна інфекція у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Класифікація. Клініка, диференційний діагноз. Принципи лікування, профілактики.
54. Кашлюк у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.

55. Дифтерія у дітей. Особливості епідеміології та захворюваності в сучасних умовах. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Ускладнення дифтерії. Принципи лікування, профілактики.
56. Ангіни у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.
57. Інфекційний мононуклеоз у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.
58. Ротавірусна хвороба у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.
59. Шигельози у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.
60. Сальмонельози у дітей. Етіопатогенез. Епідеміологія. Клініка, діагностика. Принципи лікування, профілактики.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. вид.: у 2 т. Т. 1 / К.Дж. Маркданте, Р.М. Клігман ; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – XIV, 378 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. вид.: у 2 т. Т. 2 / К.Дж. Маркданте, Р.М. Клігман ; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – XIV, 426 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. вид.: у 1 т. Т. 1 / К.Дж. Маркданте, Р.М. Клігман ; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – XIV, 848 с.
4. Педіатрія: підручник для студ. вищих навч. закладів IV рівня акредит / за ред. проф. О.В. Тяжкої.- Вид. 5-те виправ. та допов.- Вінниця: Нова Книга, 2018. -1152 с: іл.
5. Педіатрія: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / О. В. Тяжка, Н. Г. Горovenко, С. О. Крамарев [та ін.]; за ред. О. В. Тяжкої. – 4-е вид., випр. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 1151с.
6. Педіатрія: національний підручник / За ред. проф. Т.О. Крючко, проф. О.Є Абатурова. – Київ: ВСВ «Медицина», 2015. – 206 с.
7. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. // За ред. М.Л. Аряєва, Н.В. Котової. – Одеса: ОНМедУ, 2014. – Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекції. Первинна медико-санітарні допомога. – 312 с.
8. Педіатрія: національний підручник. За ред В.В. Бережного. Том 1,2. -Київ, 2013.- Т.-1040 с., Т.2-1024 с.
9. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навч. посіб. для студ. вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Ю. В. Марушко, Г. Г. Шеф, Ф. С. Глумчер, С. М. Ярославська. – Київ: Медицина, 2016. – 400 с.
10. Principles of Pediatric Nursing. Techniques for Medical Procedures and Manipulations. Edited by O.V. Tiazhka. AUS Medicine Publishing. 2016.- 144 p.
11. Інфекційні хвороби в дітей : Підручник (ВНЗ IV р. а.) /С.О. Крамарьов та О.Б. Надрага, Л.В. Пипа та ін.; за ред.. С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги – 2-е вид., випр. К:Медицина.- 2016 р.-392 с. + 14 кол. Вкл.
12. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book[®] Atlas of Pediatric Infectious Diseases : пер. 3-го англ. вид. : двомов. вид. / Керол Дж. Бейкер ; наук. ред. пер. проф. С.О. Крамарьов; пер. з англ. Л.В. Закордонець. – К. : ВСВ "Медицина", 2019. – 744 с.

13. Інфекційні хвороби у дітей: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред. Л.І. Чернишової. – 2 вид. випр.- К.: ВСВ «Медицина», 2017.-1016 с.
14. Pediatric Infectious Diseases : textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. ; edited by S.O. Kramarov, O.B. Nadraga. — 4th edition. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2020. — 240 p.
15. Гема-Багина Н.М. Методичні рекомендації // Ротавірусна інфекція: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика / Ужгород: ФОП Роман О.І., 2022. с. 38.
16. Гема-Багина Н.М. Методичні рекомендації // Клініко-епідеміологічні особливості, диференціальний діагноз, лікування та профілактика інфекційних захворювань у дітей, які супроводжуються екзантемою / Ужгород: ФОП Роман О.І., 2022. С. 38.
17. Гема-Багина Н.М. Методичні рекомендації // Кір: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика / Ужгород: ФОП Роман О.І., 2022. С. 56.
18. Гема-Багина Н.М. Методичні рекомендації // Менінгококова інфекція: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика / Ужгород: ФОП Роман О.І., 2022. С. 33.

Допоміжна література

1. Неонатологія: національний підручник / за ред. проф. Є.Є. Шунько. – К.: 2014. – Т.1. – 960с.
2. Пропедевтична педіатрія: підручник для студ вищих мед. навч. закладів IV рівня акредит. / В.Г Майданник, В.Г. Бурлай, О.З. Гнатейко та ін. Вінниця: Нова Книга, 2018.- 872 с.
3. Дудник В.М. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії / За ред. В.М. Дудник – 1-е видання. - Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 560 с.
4. Маніпуляції в педіатрії (показання та техніка виконання): навчальний посібник / Ю.В. Марушко, Т.В. Гищак, Ю.І. Тодика. Київ: ВСВ «Медицина», 2019.- 144 с.
5. Кардіологія дитячого віку: Навчальний посібник / За редакцією Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко. – Київ. - Хмельницький: ФОП О.В. Сторожук. – 2018. – 528 с.
6. Вибрані питання дитячої пульмонології (для сімейних лікарів). Клінічні рекомендації / Марушко Ю.В., Крамарьов С.О., Марушко Т.В.- Київ. - Хмельницький: ФОП О.В. Сторожук. – 2017. – 148 с.
7. Майданник В.Г., Ємчинська Є.О. Клінічні настанови з діагностики та лікування позаликарняної пневмонії у дітей з позиції доказової медицини. – Київ. -2014. – 43 с.
8. Майданник В.Г., Іванишин Л.М. Клінічні рекомендації з діагностики та лікування функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей. – Київ. – 2013. – 66 с.
9. Хвороби системи крові та ендокринної системи. Педіатрія Навчальний посібник / В.М. Дудник, Г.І. Мантак, І.І. Андрікевич – Видання 4-те. – Вінниця : ФОП Рогальська І.О., - 2016. –388 с.: іл.
10. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Ведення найбільш поширених станів у дітей віком до 5-ти років у контексті інтегрованого ведення хвороб дитячого віку», 2016.
11. Ghai. Essential Pediatrics. 9 edition. - 2019.-768 p. <https://medical-downloads.com/ghai-essential-pediatrics-9th-edition/>
12. Pediatric Emergency Medicine/Milton Tenenbein, Charles G. Madas. Fifth Edition. - 2019.- 972p.
13. Essential Neonatal Medicine. Sunil Sinha. Sixth Edition. - 2018.- 395p.
14. Oxford Handbook of Neonatology. Grenville Fox. Second Edition. - 2017.-575p.

15. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. – К.: ТОВ "РА-ГАРМОНІЯ", 2019. – 712 с.
16. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р.а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – К.: ВСВ "Медицина", 2019. – 2-е видання. – 688 с. + 12 с. кольор. вкл.
17. Cherry J., Demmler-Harrison G. J., Kaplan S. L., Steinbach W.J., Hotez P. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases, 7th Edition.- Philadelphia:Elsevier Saunders, 2015.
18. Carson R. A., Mudd S. S., M. P. Jamil Clinical Practice Guideline for the Treatment of Pediatric Acute Gastroenteritis in the Outpatient Setting//J Ped. Health Care. - 2016.- V.30(6).- P.610-616.
19. Guarino A., Ashkenazi Sh., Gendrel D., Vecchio A.L., Shamir R., Szajewska H. European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition/European Society for Paediatric Infectious Diseases Evidence-based Guidelines for the Management of Acute Gastroenteritis in Children in Europe: update 2014 // J. Ped. Gastroenterol. Nut.- 2014. Vol. 59.- N1.- P. 132–152.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». Наказ МОЗ 10.05. 2018 № 868. Випуск десятий.
https://moz.gov.ua/uploads/1/5052-dn_20180510_868_dod_2.pdf
2. ВОЗ Україна <https://www.who.int/countries/ukr/ru/>
3. Гемофілія. Клінічна настанова, заснована на доказах. 2016 https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/images/dodatki/KN/KN_Gemof.pdf
4. <http://www.uapravo.net/akty/postanova-resolution/akt3dndi3a/index.htm>
5. Наказ МОЗ №225 від 28.03.2014 р. «Початкова, реанімаційна і після реанімаційна допомога новонародженим в Україні»
<http://document.ua/pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-tehnologichnih-d-doc190536.html>
6. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей» НАКАЗ МОЗ № 873 05.05.2021
https://moz.gov.ua/uploads/6/30445-dn_873_05_05_2021_dod.pdf
7. Наказ МОЗ України від 29.01.2013 № 59 "Про затвердження уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення"
http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20130129_0059.html
8. Наказ МОЗ України № 85 від 11.02.2016р. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гострий риносинусит».
https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2016_85_GRS/2016_85_YKPMG_GRS.pdf
9. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям, хворим на ювенільний артрит. Наказ МОЗ № 832 від 22.10. 2012. <https://ips.ligazakon.net/document/view/MOZ16856?an=31>
10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 30.12.2015 № 916. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» <http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/aa/16/pdf16-3/46.pdf>
11. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 08 жовтня 2013 року № 868. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої медичної допомоги. Фрагмент: Первинна медична допомога. Бронхіальна астма у дітей.

- https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2013_868BA_dor_dit/2013_868_ykpm�_BA_dity.pdf
12. Наказ МОЗ України 02.11.2015 № 709 Уніфікований клінічний протокол первинної і вторинної медичної допомоги «Залізодефіцитна анемія». https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2015_709_ZDA/2015_709_YKPM�_ZDA.pdf
 13. Календар профілактичних щеплень в Україні.- Наказ МОЗ України №595 від 16 вересня 2011 року (із змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-11#Text>
 14. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні" <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-18052018--947-pro-vnesennja-zmin-do-kalendarja-profilaktichnih-sheplen-v-ukraini>
 15. [Наказ МОЗ України від 11.10.2019 № 2070 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні та Переліку медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень»](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-19#Text) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-19#Text>
 16. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом В. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20130129_0059.html
 17. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом С. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р. http://old.moz.gov.ua/docfiles/dod59_1_2013.pdf
 18. Протокол лікування менінгококемії у дітей. Наказ МОЗ України від 12.10.2009 № 737 [www. https://www.moz.gov.ua/ua](http://www.moz.gov.ua/ua)
 19. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах грип та гострі респіраторні інфекції. https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2014_499_GRYP/2014_499AK_N_Gryp_GRI.pdf
 20. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям грип – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16.07.2014 р. № 499. https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2014_499_GRYP/2014_499YKPM�_GRI.pdf
 21. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24.02.2015 р. № 92 https://dec.gov.ua/wpcontent/uploads/images/dodatki/2016_449_Prof_VIL/2016_449_YKPM�_D_Prof_VIL.pdf
 22. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку. Наказ МОЗ України 12.05.2016 №438.
 23. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_438_ykpm�_ivhdv.pdf
 24. Протокол надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби. (COVID-19) Наказ МОЗ України від 02.04.2020 № 762 в редакції 20.11.2020 № 2693, з змінами від 06.04.2021 № 638. https://moz.gov.ua/uploads/5/27349-dn_2693_20_11_2020_dod.pdf

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20 ___ / 20 ___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)